

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

APA STYLE - MLA STYLE - CHICAGO STYLE - HARVARD STYLE

Περιεχόμενα

Τι είναι οι βιβλιογραφικές αναφορές και γιατί είναι σημαντικές	3
Ο παρών οδηγός	3
Ενότητα Α.....	4
1. Είδη βιβλιογραφικών αναφορών	4
2. Πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών.....	4
3. Λογισμικά διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορώ.....	8
3.1 Mendeley	8
3.2 Zotero.....	8
3.3 colwiz.....	8
3.4 EndNote	8
Ενότητα Β.....	9
Παραδείγματα προτύπων βιβλιογραφικών αναφορών.....	9
1. APA style.....	9
2. MLA style	14
3. CHICAGO REFERENCING STYLE – Notes-bibliography system	19
4. HARVARD style	25

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ

Η συγγραφή οποιασδήποτε εργασίας (σεμιναρίου ή πτυχιακής) γίνεται έπειτα από βιβλιογραφική έρευνα και απαιτεί την αναφορά των δημοσιευμένων πηγών (βιβλίων ή κεφαλαίων βιβλίων, άρθρων περιοδικών, πηγών του Διαδικτύου, κ.ά.) που χρησιμοποιήθηκαν.

Η αναφορά των πηγών που χρησιμοποίησε ο συγγραφέας στηρίζεται σε ορισμένες αρχές και γίνεται με συγκεκριμένους τρόπους έτσι ώστε η πληροφορία να χρησιμοποιείται ορθά και νόμιμα. Ορισμένες από αυτές τις αρχές είναι:

- **Εντιμότητα:** ο συγγραφέας βεβαιώνει πως δεν έχει οικειοποιηθεί έργα ή ιδέες άλλων, δεν διαπράττει δηλαδή το αδίκημα της λογοκλοπής.
- **Ελεγχιμότητα:** ο αναγνώστης μπορεί να ελέγξει και να διαπιστώσει την εγκυρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών του συγγραφέα.

Άλλοι λόγοι για τους οποίους είναι απαραίτητη η χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών:

- Ο συγγραφέας αποδεικνύει το εύρος και το βάθος της έρευνάς του προσδίδοντας αξία στην εργασία του.
- Ο συγγραφέας αποδεικνύει τη βαθιά γνώση του επιστημονικού του αντικειμένου καθώς και την παρακολούθηση της τρέχουσας εξέλιξης του τομέα του.
- Ο αναγνώστης μπορεί να εντοπίσει και να διερευνήσει ένα επιστημονικό πεδίο και να βρει πηγές ενδιαφέροντος.

Ο τρόπος με τον οποίο γίνονται οι αναφορές των έργων από τα οποία άντλησε πληροφόρηση ο συγγραφέας καθορίζεται από πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί διεθνώς από πανεπιστήμια, ενώσεις ή οργανισμούς και προέκυψαν από τις ανάγκες τεκμηρίωσης διαφόρων επιστημονικών πεδίων.

Ο ΠΑΡΩΝ ΟΔΗΓΟΣ

Ο παρών οδηγός δημιουργήθηκε με σκοπό να περιγράψει με σύντομο και περιεκτικό τρόπο τα γνωστότερα και πιο διαδεδομένα στυλ / πρότυπα συγγραφής βιβλιογραφικών αναφορών και βιβλιογραφίας. Περιέχει 2 ενότητες. Στην πρώτη αναφέρονται τα είδη των αναφορών και συνοπτικά τα πιο διαδεδομένα πρότυπα. Στη δεύτερη ενότητα υπάρχουν επιλεγμένα παραδείγματα και οδηγίες σύνταξης αναφορών εντός κειμένου και εγγραφών βιβλιογραφίας. Αναφέρονται παραδείγματα για τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα δημοσιεύματα ενώ στις ιστοσελίδες που προτείνονται («Διαβάστε περισσότερα») ο ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει πλήθος παραδειγμάτων για όλες τις ειδικές περιπτώσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

1. ΕΙΔΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές έργων εμφανίζονται σε μια εργασία με δύο μορφές. Ως παραπομπές και ως βιβλιογραφία.

1. Με την παραπομπή (in-text citation) ο συγγραφέας παραθέτει σε σύντομη μορφή την αναφορά σε έργο άλλου συγγραφέα. Οι παραπομπές έχουν δύο μορφές. Την αριθμητική αναφορά και την παρενθετική αναφορά.
 - a. Η αριθμητική αναφορά έχει τη μορφή αριθμητικού εκθέτη δίπλα στην αναφορά ενός αποσπάσματος ή ιδέας μέσα στη ροή του κειμένου. Οι αριθμητικοί εκθέτες με τα πλήρη στοιχεία του έργου προς αναφορά βρίσκονται στο τέλος της σελίδας (υποσελίδιες παραπομπές – footnotes) ή στο τέλος του κειμένου (endnotes).
 - b. Η παρενθετική αναφορά καταγράφει τα βασικά στοιχεία της πηγής αναφοράς (συγγραφέας - έτος έκδοσης ή συγγραφέας - σελίδες) στο σημείο του αποσπάσματος ή της αναφοράς. Τα πλήρη στοιχεία των έργων που αναφέρθηκαν περιλαμβάνονται με πλήρεις αναφορές στη Βιβλιογραφία που βρίσκεται στο τέλος της εργασίας.
2. Η Βιβλιογραφία αποτελεί ξεχωριστό τμήμα της εργασίας, βρίσκεται στο τέλος της και περιλαμβάνει το σύνολο των έργων ή πηγών που συμβουλευτήκε ο συγγραφέας ασχέτως αν έχει κάνει αναφορά σε αυτά μέσα στη ροή του κειμένου του.

Στην ελληνική γλώσσα και συγγραφική πρακτική γενικά χρησιμοποιούμε τον όρο «Βιβλιογραφία» χωρίς να διακρίνουμε ανάμεσα σε Βιβλιογραφικές Παραπομπές (Reference List/Works Cited) και Βιβλιογραφία (Bibliography) όπως γίνεται στο εξωτερικό. Σύμφωνα με αυτή τη διάκριση οι Βιβλιογραφικές Παραπομπές περιέχουν μόνο το υλικό που έχει αναφερθεί με παρενθετικές ή αριθμητικές αναφορές εντός κειμένου ενώ η Βιβλιογραφία περιέχει όλες τις πηγές που έχει χρησιμοποιήσει ο συγγραφέας για να διαμορφώσει άποψη για το θέμα του και να στηρίξει τα επιχειρήματά του. Τα διάφορα πρότυπα σύνταξης βιβλιογραφικών αναφορών ακολουθούν διαφορετική πρακτική στο θέμα αυτό και αντίστοιχα χρησιμοποιούν διαφορετική ορολογία. Κάθε φοιτητής/τρια, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, μπορεί να επιλέξει το πρότυπο που ταιριάζει στις απαιτήσεις της εργασίας του. Στον παρόντα οδηγό έχει μεταφραστεί η ορολογία των προτύπων που παρουσιάζονται χωρίς να προκρίνεται κάποιο από αυτά.

2. ΠΡΟΤΥΠΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Ο τρόπος με τον οποίο γίνονται οι αναφορές των έργων από τα οποία άντλησε πληροφόρηση ο συγγραφέας καθορίζεται από συστήματα ή συλ που έχουν αναπτυχθεί διεθνώς από πανεπιστήμια, ενώσεις ή οργανισμούς και προέκυψαν από τις ανάγκες τεκμηρίωσης διαφόρων επιστημονικών πεδίων. Ορισμένα από τα πιο γνωστά και ευρέως διαδεδομένα είναι τα:

APA Style. Το APA Style αναπτύχθηκε από την American Psychological Association και είναι ευρέως διαδεδομένο στις κοινωνικές επιστήμες. Απαιτεί την αναφορά μιας πηγής σε 2 σημεία:

1. Στο σώμα της εργασίας με τη χρήση Παρενθετικών Αναφορών της μορφής «Συγγραφέας – Ημερομηνία έκδοσης» μαζί με τη σελίδα από όπου αντλήθηκε το απόσπασμα. Αυτές οι αναφορές είναι απαραίτητες όταν παραθέτουμε αυτούσια τα λόγια άλλου συγγραφέα ή παραφράζουμε τις ιδέες του. Αν κάνετε αναφορά σε κάποια ιδέα από άλλη εργασία ή αναφέρεστε σε ολόκληρο έργο δεν χρειάζεται η αναφορά της σελίδας.

2. Στο τέλος της εργασίας με τη μορφή Βιβλιογραφικών Παραπομπών (Reference List) που περιλαμβάνει όλες τις πηγές που έχουν αναφερθεί στο σώμα της εργασίας με παρενθετικές αναφορές. Οι Βιβλιογραφικές Παραπομπές περιέχουν σε αλφαβητική σειρά με το όνομα του συγγραφέα (ή την πρώτη λέξη του τίτλου αν δεν υπάρχει συγγραφέας) όλα τα έργα που έχουν αναφερθεί σε παρενθετικές αναφορές.

Διαβάστε περισσότερα:

<http://libguides.utoledo.edu/c.php?g=284210&p=1895200>

<http://ok-lib.sites.olt.ubc.ca/files/2014/08/APA-Guide-Fall-2013.pdf>

http://www.lib.unipi.gr/files/Bibliografikes_Piges/2.%20APA%20Style.pdf

<http://www.libweb.anglia.ac.uk/referencing/apa.htm>

<https://owl.english.purdue.edu/owl/section/2/10/>

<http://www.library.mun.ca/researchtools/guides/citations/apa/>

MLA (Modern Language Association) Style. Το MLA style είναι ένα πολύ γνωστό σύστημα που χρησιμοποιείται στις ανθρωπιστικές επιστήμες και τη λογοτεχνία. Η 8^η έκδοση του σχετικού εγχειριδίου (2016) έχει απλοποιήσει τον τρόπο σύνταξης των αναγραφών ώστε να εφαρμόζονται σε κάθε είδους πηγή αφού έχει γίνει κατανοητό ότι τα κείμενα/τεκμήρια/έγγραφα/έργα της εποχής μας εμφανίζονται συγχρόνως σε ποικίλες μορφές και μέσα από ποικίλα κανάλια.

Η 8^η έκδοση του MLA Handbook εισήγαγε την έννοια των βασικών στοιχείων (Core Elements) που μπορεί να περιέχει μια εγγραφή Βιβλιογραφίας. Ορισμένα είναι ο συγγραφέας, ο τίτλος, η ημερομηνία δημοσίευσης. Επίσης εισήγαγε την έννοια Container που θέλει να δείξει τις έννοιες του μέρους και του όλου. Δηλαδή, μια πηγή μπορεί να είναι τμήμα μιας μεγαλύτερης ολότητας οπότε αυτή η ολότητα θεωρείται ως Container που περιέχει την πηγή. Παραδείγματος χάριν ένα βιβλίο που είναι ανθολογία διηγημάτων, ένα περιοδικό που περιέχει άρθρα ή μια ιστοσελίδα που περιέχει άρθρα ή σελίδες. Τα Core Elements, η σειρά που εμφανίζονται και το σημείο στίξης που ακολουθεί είναι:

1 Author.

2 Title of source.

(Container 1)

3 *Title of container,*

4 Other contributors,

5 Version,

6 Number,

7 Publisher,

8 Publication date,

9 Location.

(Container 2)

3 *Title of container,*

4 Other contributors,

5 Version,

6 Number,

7 Publisher,

8 Publication date,

9 Location.

Διαβάστε περισσότερα:

<http://ok-lib.sites.olt.ubc.ca/files/2014/08/MLAStyleGuideSept2016UBCOLib-1.pdf>

<https://www.utoledo.edu/library/help/guides/docs/MLAstyle.pdf>

<http://www.library.mun.ca/researchtools/guides/citations/mla/>

<https://owl.english.purdue.edu/owl/section/2/11/>

<http://www.ucd.ie/t4cms/Guide70.pdf>

<http://www.library.mun.ca/media/MUNLibrary/pdf/MLAStyleQuickGuide8thed.pdf>

<http://libguides.williams.edu/citing/mla#s-lg-box-11358468>

Chicago Style. Το Chicago Manual of Style παρέχει οδηγίες και συμβουλές όχι μόνο για τη σύνταξη αναφορών και βιβλιογραφίας αλλά γενικά για τη μορφοποίηση και έκδοση επιστημονικών εργασιών και θεωρείται η βάση προτυποποίησης της ερευνητικής μεθοδολογίας στις ΗΠΑ. Στην πραγματικότητα αναφέρεται σε δύο διακριτά συλ αναφορών:

A) το συλ που εφαρμόζεται στις ανθρωπιστικές επιστήμες, ιστορία και τέχνες και παρέχει οδηγίες για τη σύνταξη των υποσημειώσεων και της Βιβλιογραφίας (**Notes/Bibliography system**). Η αναφορά των πηγών με το συλ Notes/Bibliography απαιτεί:

1. Έναν αριθμητικό δείκτη στη ροή του κειμένου και την αντίστοιχη σημείωση στο κάτω μέρος της σελίδας (footnote) ή στο τέλος της ενότητας (endnote).

2. Μια βιβλιογραφία (bibliography).

A) το συλ που εφαρμόζεται στις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες και παρέχει οδηγίες για τη σύνταξη των παρενθετικών αναφορών της μορφής «Συγγραφέας – Ημερομηνία έκδοσης» (**Author-Date system**) και της λίστας των Βιβλιογραφικών Παραπομπών (reference list). Η αναφορά των πηγών με το συλ Author-Date απαιτεί:

1. Μια παρενθετική αναφορά (in-text citation) που υποδεικνύει στον αναγνώστη ότι τα πλήρη στοιχεία της πηγής υπάρχουν στη λίστα των Βιβλιογραφικών Παραπομπών στο τέλος της εργασίας.

2. Μια λίστα Βιβλιογραφικών Παραπομπών (Reference list).

Σημείωση: στον παρόντα οδηγό υπάρχουν παραδείγματα μόνο για το συλ *Notes/Bibliography*.

Διαβάστε περισσότερα:

http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html

<http://www.library.mun.ca/researchtools/guides/citations/chicagostyle/>

<http://www.library.mun.ca/media/MUNLibrary/pdf/ChicagoNotesBibliographyQuickGuide.pdf>

<http://www.library.mun.ca/media/MUNLibrary/pdf/ChicagoAuthorDateQuickGuide.pdf>

http://ok-lib.sites.olt.ubc.ca/files/2014/08/Chicago_Citation_guide_Humanities_2016.pdf

<https://owl.english.purdue.edu/owl/section/2/12/>

<http://libguides.ucd.ie/academicintegrity/chicagostyle>

<http://libguides.williams.edu/citing/chicago-notes>

<http://libguides.williams.edu/citing/chicago-author-date>

http://sheridancollege.libguides.com/ld.php?content_id=23330161

Harvard Style. Πρόκειται για ένα στυλ «Συγγραφέα – Ημερομηνία έκδοσης» αλλά δεν διαθέτει έναν επίσημο οδηγό ή εγχειρίδιο εφαρμογής καθώς διάφοροι φορείς (συνήθως πανεπιστήμια) έχουν αναπτύξει στυλ αυτής της μορφής. Είναι εξαιρετικά δημοφιλές και διαδεδομένο κυρίως ανάμεσα σε φοιτητές γιατί ασχολείται αποκλειστικά με τη σύνταξη των αναφορών και των Βιβλιογραφικών Παραπομπών χωρίς να επεκτείνεται σε κανόνες για τη δομή και μορφοποίηση της εργασίας.

Διαβάστε περισσότερα:

<http://libguides.ucd.ie/academicintegrity/harvardstyle>

<http://libguides.cdu.edu.au/cdureferencing/harvard>

<http://www.libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

<https://ilrb.cf.ac.uk/citingreferences/tutorial/faq.html>

3. ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Τα προγράμματα διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών (Reference Management Software) βοηθούν στη δημιουργία, καταγραφή και χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών ενώ ορισμένα επιτρέπουν την αναζήτηση και διασύνδεση δημοσιεύσεων ώστε τελικά να αυξάνουν την παραγωγικότητα των συγγραφέων. Μπορεί να είναι online, τοπικά εγκατεστημένα ή και τα δύο συγχρόνως ενώ κάποια είναι εμπορικά (Refworks, EndNote) και κάποια ελεύθερα (Mendeley, Zotero, colwiz). Υπάρχουν επίσης ιστοσελίδες που περιέχουν εργαλεία σύνταξης βιβλιογραφίας για άμεση χρήση (Citation Machine, Citethisforme, EasyBib, κ.ά.).

3.1 Mendeley

Το Mendeley αποτελεί συνδυασμό desktop εφαρμογής και διαδικτυακής πλατφόρμας που επιτρέπει στον χρήστη να εξαγεί αυτόματα βιβλιογραφικά στοιχεία για τη δημιουργία των αναφορών του και να τις διαχειρίζεται όπως θέλει. Συγκεκριμένα το Mendeley desktop αποθηκεύει αυτόματα μια αναφορά αλλά και το σχετικό αρχείο μετά από αναζήτηση, επιτρέπει την αναζήτηση και επεξεργασία των αποθηκευμένων αναφορών και αρχείων και επιτρέπει τον συγχρονισμό και διαμοιρασμό αρχείων με άλλους ερευνητές. Με το Mendeley Web ο χρήστης μπορεί να αποθηκεύει ή ανεβάζει αρχεία ώστε να έχει πρόσβαση από παντού, μπορεί να παρακολουθεί τις δημοσιεύσεις άλλων ερευνητών και να ενημερώνεται για σχετικές με την έρευνά του δημοσιεύσεις που εισάγονται στο σύστημα.

<https://www.mendeley.com/>

3.2 Zotero

Το Zotero είναι ένα ερευνητικό εργαλείο που συγκεντρώνει και οργανώνει περιεχόμενο (άρθρα, βιβλία, μελέτες), δημιουργεί καθώς γράφετε βιβλιογραφικές παραπομπές εντός κειμένου και τη βιβλιογραφία, και επιτρέπει το συγχρονισμό των αρχείων ώστε να μπορείτε να εργαστείτε με αυτό από διάφορες συσκευές.

<https://www.zotero.org/>

3.3 colwiz

Το colwiz είναι ένα λογισμικό που αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και έχει στόχο να επιταχύνει το ερευνητικό έργο προσφέροντας δυνατότητες διαμοιρασμού και οργάνωσης αρχείων και αναφορών. Διαθέτει εφαρμογές για υπολογιστή και κινητές συσκευές καθώς και αποθηκευτικό χώρο στο διαδίκτυο.

<https://www.colwiz.com/>

3.4 EndNote

Το EndNote είναι ένα εμπορικό λογισμικό που διαχειρίζεται βιβλιογραφικές αναφορές και συντάσσει βιβλιογραφία ενώ παρέχεται από το Web of Science (της εταιρείας Clarivate Analytics). Εκτός από τις εκδόσεις EndNote X8 και EndNote for iPad υπάρχει και η δωρεάν διαδικτυακή εφαρμογή EndNote basic (με περιορισμένες δυνατότητες).

<http://endnote.com/product-details>

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Στο δεύτερο μέρος το παρόντος οδηγού παρουσιάζονται παραδείγματα για το πώς συντάσσονται οι παρενθετικές αναφορές, οι υποσημειώσεις και οι Βιβλιογραφικές Παραπομπές για διάφορα είδη δημοσιευμάτων και πηγών. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται παραδείγματα για τα APA style, MLA style, Chicago style (Notes/Bibliography) και Harvard style.

1. APA STYLE

Γενικά για τις Παρενθετικές Αναφορές εντός κειμένου (references in text): κάθε έργο οποιουδήποτε είδους από το οποίο αντλήσατε ιδέες, θεωρίες, συμπεράσματα, ευρήματα και τα οποία αναφέρετε αυτολεξεί ή μέσω παράφρασης, πρέπει να αναφερθεί με παρενθετική αναφορά στη ροή του κειμένου σας. Η μορφή της είναι γενικά «Συγγραφέας - Ημερομηνία» ώστε να μπορεί ο αναγνώστης να εντοπίσει το έργο στις Βιβλιογραφικές Παραπομπές (στο τέλος της εργασίας). Επιπλέον, προστίθεται και ο αριθμός της σελίδας εφόσον παρατίθεται αυτούσιο απόσπασμα. Παραδείγματα:

- Όταν ο συγγραφέας δεν αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, αναφέρεται εντός παρένθεσης μαζί με τη χρονολογία έκδοσης :
 - ο ...υπάρχει αλληλεξάρτηση μεταξύ των μερών για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και είναι ανοιχτά προς το περιβάλλον, αλλά και μεταξύ τους (Miller, 2006.)
- Όταν ο συγγραφέας αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, εντός της παρένθεσης υπάρχει μόνο η χρονολογία έκδοσης:
 - ο ...Ο Williams (1993) θεωρεί ότι η κουλτούρα, προκειμένου να μετρηθεί,...
- Αν χρησιμοποιούμε αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα, εντός παρένθεσης προστίθεται και η σελίδα που εντοπίσαμε το απόσπασμα:
 - ο ...όπως ο ορισμός του Jensen (1972, 35), «νοημοσύνη είναι η ικανότητα αφαιρετικής σκέψης και λύσης προβλημάτων,...
 - ο ...Όπως παρατηρεί ο DeGeus (2002): «Σε μια ζωντανή εταιρεία η συνοχή ...η διαφοροποίηση έχει μεγάλη αξία» (σ. 124).
- Αν το όνομα του συγγραφέα αναφερθεί ξανά στην ίδια παράγραφο, δεν χρειάζεται επανάληψη της χρονολογίας:
 - ο ...όπως ο ορισμός του Jensen (1972, 35), «νοημοσύνη είναι ...Ο Jensen τόνισε επίσης πως...
- Για έργο με δύο συγγραφείς:
 - ο ...μέσα απ' την ακριβή αξιολόγησή της και την επιλογή των κατάλληλων για την περίπτωση συμπεριφορών (Buchanan & Badham, 1999).
 - ο ...Οι Ulrich & Brockbank (2005) θεωρούν ότι για την αξιοποίηση του διανοητικού κεφαλαίου...
- Για έργο με τρεις ως πέντε συγγραφείς, πριν τον τελευταίο συγγραφέα σημειώνουμε &:
 - ο ...έχουν χαμηλότερα επίπεδα κατάθλιψης και καλύτερη διανοητική υγεία από τις μη εργαζόμενες μητέρες (Rout, Cooper & Kerslake, 1997).
- Για έργο με περισσότερους από έξι συγγραφείς χρησιμοποιήστε τα αρχικά κ.ά. (et al.):
 - ο ...και συσχετίζεται θετικά με την επαγγελματική του εξέλιξη (Judge et al., 1995).
- Αν ένας συγγραφέας αναφέρεται με περισσότερα από ένα έργα που έχουν εκδοθεί το ίδιο έτος, αυτό σημειώνεται με ένα πεζό γράμμα:

- ...Ο Le Bon (1895a) στο κλασικό βιβλίου του *Η Ψυχολογία του όχλου* εμπλούτισε...
- Για αναφορά σε περισσότερα από ένα έργα στο ίδιο σημείο :
 - ...ένα φαινόμενο που περιγράφηκε ως «γυάλινη οροφή» (glass ceiling) (Davidson & Cooper, 1992; Adler, 1993; Petraki-Kottis, 1996).
- Για αναφορά σε έργο με συγγραφέα συλλογικό όργανο:
 - ...Ο εργασιακός εκφοβισμός ορίζεται ως «η συστηματική, επώδυνη, διαπροσωπική κακομεταχείριση ενός ατόμου από έναν εκφοβιστή» (The Workplace Bullying & Trauma Institute, 1998).
- Για αναφορά σε ηλεκτρονικές πηγές, αναφέρετε αριθμό σελίδας αν υπάρχει (π.χ. από ένα αρχείο pdf) ή άλλο προσδιορισμό π.χ. παράγραφος, εισαγωγή, κ.λπ (Jones, 2010, para. 2)
- Αν αναφέρεστε σε έργο που έχετε εντοπίσει σε άλλη πηγή αυτή περιλαμβάνεται στη Βιβλιογραφία ενώ στις Βιβλιογραφικές Παραπομπές υπάρχει η ένδειξη ...όπως αναφέρεται στο (Jones, 2010).../as cited in (Jones, 2010)...
- Οι πίνακες/διαγράμματα/εικόνες κ.λπ. πρέπει να φέρουν στο κάτω μέρος τίτλο και αρίθμηση και αναφορά της πηγής προέλευσης π.χ. Πίνακας 2. Τρεις θεωρίες περί ηθικής. Πηγή: Cavanaugh, G.F., Moberg, D.J και Velasquez, M. (1981). "The Ethics of Organizational Politics". *Academy of Management Journal* (Ιούνιος), σ. 363-374. Στη ροή του κειμένου αναφέρονται με την αρίθμησή τους π.χ. ...όπως φαίνεται στον Πίνακα 2...

Γενικά για τις Βιβλιογραφικές Παραπομπές (Reference List): Ο σκοπός τους είναι να επιτρέψουν στον αναγνώστη να βρει τα πλήρη στοιχεία των αναφορών εντός κειμένου ώστε να εντοπίσει τα αναφερόμενα έργα. Για αυτό τον λόγο οι εγγραφές πρέπει να πλήρεις και ακριβείς. Γενικές παρατηρήσεις:

- Όλες οι αναγραφές παρουσιάζονται σε αλφαβητική σειρά σύμφωνα με το επίθετο του συγγραφέα (ή του πρώτου συγγραφέα αν ένα έργο έχει περισσότερους από έναν) ενώ εμφανίζονται μόνο τα αρχικά των μικρών ονομάτων.
- Τα ονόματα των ξένων συγγραφέων γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες.
- Αν υπάρχουν περισσότερα έργα του ίδιου συγγραφέα, αναφέρονται με χρονολογική σειρά (το παλαιότερο πρώτο). Αν τα έργα έχουν εκδοθεί την ίδια χρονιά, οι αναγραφές σημειώνονται με αλφαβητική σειρά του τίτλου ενώ προστίθεται ένα πεζό γράμμα (α, β, ή α,β,γ κ.λπ.) δίπλα στο έτος έκδοσης.
- Αν δεν υπάρχει συγγραφέας, οι αναγραφές καταχωρούνται σε αλφαβητική σειρά σύμφωνα με τον τίτλο.
- Το πρώτο γράμμα της πρώτης λέξης τίτλου άρθρου ή βιβλίου γράφεται με κεφαλαία και το ίδιο ισχύει και για τον υπότιτλο. Όλα τα πρώτα γράμματα όλων των λέξεων τίτλων περιοδικών γράφονται με κεφαλαία.
- Με πλάγια στοιχεία (*italics*) γράφονται οι τίτλοι βιβλίων, οι τίτλοι περιοδικών και οι αριθμοί τόμων των περιοδικών.
- Για τεκμήρια που εμφανίζονται σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. άρθρα περιοδικών) αναφέρετε: 1. Αριθμό DOI χωρίς τελεία στο τέλος του, 2. Αν δεν υπάρχει DOI, το όνομα της βάσης δεδομένων που περιέχει το άρθρο (π.χ. Academic Search Premier με τελεία στο τέλος), 3. Αν δεν υπάρχουν τα παραπάνω (π.χ. για άρθρο από ανοικτή βάση δεδομένων) αναφέρετε τη διεύθυνση URL (χωρίς τελεία στο τέλος) και την ημερομηνία πρόσβασης.
- Πίνακες/διαγράμματα/εικόνες κ.λπ. που έχουν αναφερθεί στη ροή του κειμένου περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία με αναφορά της πηγής από όπου τα ανασύραμε και ακολουθώντας τους αντίστοιχους κανόνες σύνταξης αναφοράς π.χ. για βιβλίο, άρθρο, κ.λπ.

Ενδεικτικά παραδείγματα

Έντυπα βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία, κεφάλαια βιβλίων

Έντυπο βιβλίο με 1-2 συγγραφείς	Axelrod, R. (1998). <i>Η εξέλιξη της συνεργασίας</i> . Αθήνα: Καστανιώτης. Kanguro, R. (1982). <i>Work alienation</i> . New York: Praeger.
---------------------------------	---

	Παπαλεξανδρή, Ν. & Μπουραντάς, Δ. (2003). <i>Διοίκηση ανθρωπίνων πόρων</i> . Αθήνα: Μπένος.
Έντυπο βιβλίο με 3-6 συγγραφείς	Davenport, N.Z., Schwartz, R.D. & Elliott, G.P. (1995). <i>Mobbing, emotional abuse in the American workplace</i> . Ames, IA: Civil Society Publishing.
Έντυπο βιβλίο με συγγραφέα συλλογικό όργανο	Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (1981). <i>Βασικές στατιστικές σειρές της Κοινότητας</i> . Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επιστήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Έντυπο βιβλίο με επιμελητή/ες	Duncan, G.J., Brooks-Gunn, J. (Eds.). (1997). <i>Consequences of growing up poor</i> . New York, NY: Russell Sage Foundation.
Άρθρο ή κεφάλαιο βιβλίου με επιμελητή/ες	Bradley, S. & Smith, J. (2004). The economics of secondary schooling. In G. Johnes & J. Johnes (Eds.), <i>International Handbook on the Economics of Education</i> (368-414). Cheltenham, UK: Edward Elgar.
Βιβλίο χωρίς συγγραφέα ή επιμελητή	<i>Hyper lexicon αγγλοελληνικό & ελληνοαγγλικό</i> (9 ^η έκδ.). (2009). Αθήνα: Σταφυλίδης.
Νεώτερη έκδοση βιβλίου	Kottler, P. (2006). <i>Μάρκετινγκ μάντζμεντ</i> (12 ^η έκδ.). Αθήνα: Κλειδάριθμος.
Έντυπο βιβλίο με πρακτικά συνεδρίου	Κουράκης, Ν. & Σπινέλλη, Κ.Δ. (2008). <i>Ευθανασία: ένα ακανθώδες ζήτημα: πορίσματα έρευνας και πρακτικά ημερίδας</i> (31.1.2007). Αθήνα: Σάκκουλας.
Εισήγηση από δημοσιευμένα πρακτικά συνεδρίου	Κλωνάρη, Ι., Κακάλη, Κ. & Σπυροπούλου, Κ. (2010). Η θεματική ευρετηρίαση στη Βιβλιοθήκη 2.0: η συνάντηση του παραδοσιακού με το νέο. Σε <i>Επιστημονικές κοινότητες και βιβλιοθήκες στον κόσμο της κοινωνικής δικτύωσης και συνέργειας</i> (σ. 255-271). Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.
Πολύτομο έργο	<i>Διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης I.F.R.S.</i> (2006). (Τόμ. 1-3). Αθήνα: Grant Thornton.
Ηλεκτρονικό βιβλίο	Κοράκης, Γ. (2015). <i>Δασική βοτανική</i> . Ανακτήθηκε από https://repository.kallipos.gr
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (έντυπες πηγές)	Καζολέα-Ταβουλάρη, Π. (2001). <i>Η ιστορία της ψυχολογία στην Ελλάδα: 1830-1987</i> . (Διδακτορική διατριβή). Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο. Χρήστου, Ε. (2010). <i>Τραπεζικά δάνεια προς νοικοκυριά</i> . (Πτυχιακή εργασία). Πρέβεζα: ΤΕΙ Ηπείρου.
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (ηλεκτρονικές πηγές)	Τήκος, Ε. (2008). <i>Η οργάνωση, η φύση και η λειτουργία του συνδικαλιστικού φαινομένου στα σώματα ασφαλείας</i> . (Διδακτορική διατριβή). Ανακτήθηκε από Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών https://www.didaktorika.gr/eadd/ Αμβροσιάδης, Θ. & Καραγωγέας, Δ. (2016). Regulation of protein synthesis in the brain. (Μεταπτυχιακή εργασία). Ανακτήθηκε από E-Locus Ιδρυματικό Καταθετήριο Πανεπιστημίου Κρήτης http://elocus.lib.uoc.gr/dlib/0/2/f/metadata-dlib-1483962997-546836-8691.tkl

Λήμμα από εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό ή λεξικό

Από έντυπη εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό	Φερεκκύδης ο Σύριος. (1991). Σε <i>Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό</i> . (τ. 9β, σ. 269). Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
Από έντυπο λεξικό	Καθεστωτισμός. (2016). Σε Χαραλαμπίκης, Χ. (επιμ.), <i>Χρηστικό λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας</i> . (τ. 3, σ. 196). Αθήνα: Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.
Από ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια ή λεξικό	Chapman, C.R. (2015). Dwarf planet. Σε <i>Encyclopaedia Britannica online</i> . Ανακτήθηκε από https://www.britannica.com/topic/dwarf-planet

Περιοδικό και άρθρο περιοδικού, εφημερίδα και άρθρο εφημερίδας

Άρθρο έντυπου περιοδικού	Λακασάς, Α. (2009). Αξιολόγηση: η αχίλλειος πτέρνα των ΑΕΙ. <i>Οικονομική Επιθεώρηση</i> , 76 (861), 62-64. Defee, C.C. & Fugate, B.S. (2010). Changing perspective of capabilities in the dynamic supply chain area. <i>The International Journal of Logistics Management</i> , 21 (2), 180-206.
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού με DOI	Jarrett, J.E. (2016). Improving detention in managing health and medical care with data analysis. <i>Business and Economics Journal</i> , 7 (206). doi:10.4172/2151-6219.1000206
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού χωρίς DOI	Tkalenko, S. (2013). Financial security of the state in terms of globalization processes escalation. <i>International Economic Policy</i> , 1 (18), 78-93. Ανακτήθηκε από https://doaj.org/article/1f1115b06d7c4626912fa45059bacd58
Άρθρο έντυπης εφημερίδας	Κατσιμάρδος, Τ. (2010). Οι ακήρυκτοι πόλεμοι για την επέτειο του ΟΧΙ. <i>Καθημερινή</i> , σ. 43.
Άρθρο ηλεκτρονικής εφημερίδας	Lawrence, F. (2017, February 20). Opinion: The supermarket food gamble may be up. <i>The Guardian</i> . Ανακτήθηκε από https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/feb/20/supermarket-food-gamble-brexit-climate-migrant

Πηγές του Διαδικτύου

Ιστοσελίδα	Valdes, A. (2015). <i>Research finds link between vitamin E and exposure to air pollution</i> . Ανακτήθηκε από http://www.nottingham.ac.uk/news/pressreleases/2015/may/research-finds-link-between-vitamin-e-and-exposure-to-air-pollution.aspx
Ιστοσελίδα με συγγραφέα συλλογικό όργανο	The University of Nottingham. (2016). <i>Annual Statement on Research Integrity to the Council</i> . Ανακτήθηκε από http://www.nottingham.ac.uk/research/resources/documents/2015-16-uon-annual-statement-on-research-integrity-to-the-council.pdf

Άρθρο από τη Wikipedia	Striated thornbill. (2017, 21 February). In <i>Wikipedia</i> . Ανακτήθηκε 21 Φεβρουαρίου 2017, από https://en.wikipedia.org/wiki/Striated_thornbill
Blog posting	Σαραντάκος, Ν. (2017, 19 Φεβρουαρίου). <i>Τραγούδια του σαλονιού (διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη)</i> . Ανακτήθηκε από https://sarantakos.wordpress.com/2017/02/19/petsetidis/

Διάφορες πηγές

Ροή βίντεο (YouTube)	Aguirre, C. (2015, 12 November). <i>What would happen if you didn't sleep?</i> Ανακτήθηκε από https://www.youtube.com/watch?v=dqONk48I5vY
Ροή βίντεο (YouTube)	Aguirre, C. (2015, 12 November). <i>What would happen if you didn't sleep?</i> Ανακτήθηκε από https://www.youtube.com/watch?v=dqONk48I5vY
Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης	Ν. 4389/2016. <i>Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις</i> . Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016).
Οπτικοακουστικό υλικό (π.χ. ηχογράφηση, ταινία)	Geisler, B. (producer) & Malick, T. (Director). (1999). <i>The thin red line</i> [Motion picture]. United States: Fox 2000 Pictures.
Προσωπική συνέντευξη	Λακασάς, Α. (2017, 25 Ιανουαρίου). Προσωπική συνέντευξη. [Σημείωση: η αναφορά σε προσωπική συνέντευξη που έλαβε ο συγγραφέας γίνεται μόνο στη ροή του κειμένου μέσω των Βιβλιογραφικών Παραπομπών και όχι στη Βιβλιογραφία εφόσον δεν πρόκειται για δημοσιευμένο υλικό. Ο συγγραφέας όμως, αν το επιθυμεί, μπορεί να συμπεριλάβει και μια αναγραφή όπως παραπάνω και στη Βιβλιογραφία.]
Δημοσιευμένη συνέντευξη	Αναστασοπούλου, Γ. (2017). <i>Στην Κοιλιά του «Κήτους» της Ούρσουλας Φωσκόλου</i> . Ανακτήθηκε από https://goo.gl/9gFgze [Σημείωση: για δημοσιευμένες συνεντεύξεις ακολουθούμε τους κανόνες σύνταξης του μέσου παρουσίασης π.χ. άρθρο σε περιοδικό ή ιστοσελίδα.]

2. MLA STYLE

Το MLA Style απαιτεί την αναφορά μιας πηγής σε 2 σημεία:

1. Στο σώμα της εργασίας με τη χρήση Παρενθετικών Αναφορών της μορφής «Συγγραφέας – Αριθμός σελίδας». Αυτές οι αναφορές είναι απαραίτητες όταν παραθέτουμε αυτούσια τα λόγια άλλου συγγραφέα ή παραφράζουμε τις ιδέες του.
2. Στο τέλος της εργασίας με τη μορφή Βιβλιογραφικών Παραπομπών (Works Cited) που περιλαμβάνουν όλες τις πηγές που έχουν αναφερθεί στο σώμα της εργασίας με παρενθετικές αναφορές.

Γενικά για τις Παρενθετικές Αναφορές εντός κειμένου (in-text citations / parenthetical citations): κάθε έργο οποιουδήποτε είδους από το οποίο αντλήσατε ιδέες, θεωρίες, συμπεράσματα, ευρήματα και τα οποία αναφέρετε αυτολεξεί ή μέσω παράφρασης, πρέπει να αναφερθεί με Παρενθετική Αναφορά στη ροή του κειμένου σας. Η μορφή της είναι γενικά «συγγραφέας - σελίδα» ώστε να μπορεί ο αναγνώστης να εντοπίσει την αναφορά στο έργο και το έργο στη Βιβλιογραφία (Works Cited) (στο τέλος της εργασίας). Παραδείγματα:

- Όταν ο συγγραφέας δεν αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, αναφέρεται εντός παρένθεσης μαζί με τον αριθμό της σελίδας :
 - ο ...υπάρχει αλληλεξάρτηση μεταξύ των μερών για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και είναι ανοιχτά προς το περιβάλλον, αλλά και μεταξύ τους (Miller, 55)
- Όταν ο συγγραφέας αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, εντός της παρένθεσης υπάρχει μόνο ο αριθμός της σελίδας:
 - ο ...Ο Williams (28) θεωρεί ότι η κουλτούρα, προκειμένου να μετρηθεί,...
- Όταν αναφέρεστε σε διαφορετικά έργα του ίδιου συγγραφέα, συμπεριλάβετε μια συντομευμένη μορφή του τίτλου του έργου μετά το όνομα του συγγραφέα. :
 - ο ...Lightenor has argued that computers are not useful tools for small children ("Too soon" 38), though he has acknowledged...
- Πολλαπλοί συγγραφείς: έως 3 συγγραφείς αναφέρονται όλοι, για περισσότερους από 3 γράφεται η συντομογραφία κ.ά. (et al.):
 - ο ...έχουν χαμηλότερα επίπεδα κατάθλιψης και καλύτερη διανοητική υγεία από τις μη εργαζόμενες μητέρες (Rout, Cooper & Kerslake, 18).
 - ο ...και συσχετίζεται θετικά με την επαγγελματική του εξέλιξη (Judge et al., 12).
- Για αναφορά σε έργο με συγγραφέα συλλογικό όργανο:
 - ο ...Ο εργασιακός εκφοβισμός ορίζεται ως «η συστηματική, επώδυνη, διαπροσωπική κακομεταχείριση ενός ατόμου από έναν εκφοβιστή» (The Workplace Bullying & Trauma Institute, 4).
- Για αναφορά σε έργο χωρίς συγγραφέα η αναφορά γίνεται υπό τον τίτλο. Σύντομοι τίτλοι αναφέρονται ολόκληροι εντός παρένθεσης. Πιο μακριοί τίτλοι αναφέρονται με τις πρώτες λέξεις μόνο. Οι λέξεις των τίτλων βιβλίων υπογραμμίζονται ή γράφονται με πλάγια στοιχεία ενώ οι τίτλοι άρθρων μέσα σε εισαγωγικά. Χρησιμοποιήστε μια συντομευμένη μορφή του έργου συγγραφέα συλλογικό όργανο:
 - ο (MLA Handbook 180) για τον πλήρη τίτλο MLA Handbook for Writers of Research Papers.
- Για αναφορά από πολύτομο έργο αναφέρετε και τον αριθμό του τόμου:
 - ο (Noe 2: 41) ή (2: 41)
- Για αναφορά σε περισσότερα από ένα έργα στο ίδιο σημείο :
 - ο ...ένα φαινόμενο που περιγράφηκε ως «γυάλινη οροφή» (glass ceiling) (Davidson & Cooper, 23; Adler, 4; Petraki-Kottis, 19).
- Για αναφορά σε ηλεκτρονικές πηγές, αναφέρετε αριθμό σελίδας, αν υπάρχει (π.χ. από ένα αρχείο pdf) ή άλλο προσδιορισμό π.χ. παράγραφος, εισαγωγή, κ.λπ. Σε διαφορετική περίπτωση, αναφέρετε μόνο το όνομα του συγγραφέα ή την πρώτη λέξη του τίτλου, αν δεν υπάρχει όνομα.

- Οι πίνακες/διαγράμματα/εικόνες κ.λπ. πρέπει να φέρουν στο κάτω μέρος τίτλο και αρίθμηση και αναφορά της πηγής προέλευσης π.χ. Πίνακας 2. Τρεις θεωρίες περί ηθικής. Πηγή: Cavanaugh, G.F., Moberg, D.J και Velasquez, M. "The Ethics of Organizational Politics". Academy of Management Journal (Ιούνιος 1981), σ. 363-374. Στη ροή του κειμένου αναφέρονται με την αρίθμησή τους π.χ. ...όπως δείχνουν τα στοιχεία (βλ. πίν. 2)...

Γενικά για τις Βιβλιογραφικές Παραπομπές (Works Cited): Ο σκοπός τους είναι να επιτρέψουν στον αναγνώστη να βρει τα πλήρη στοιχεία των αναφορών εντός κειμένου ώστε να εντοπίσει τα αναφερόμενα έργα. Για αυτό το λόγο οι εγγραφές της πρέπει να πλήρεις και ακριβείς. Γενικές παρατηρήσεις:

- Η λίστα των Βιβλιογραφικών Παραπομπών ξεκινά σε ξεχωριστή σελίδα στο τέλος της εργασίας που φέρει τον τίτλο «Βιβλιογραφικές Παραπομπές».
- Όλες οι εγγραφές ταξιθετούνται αλφαβητικά με το επίθετο του συγγραφέα (ή του επιμελητή) ή με την πρώτη λέξη του τίτλου (για έργα χωρίς συγγραφέα).
- Τα ονόματα των συγγραφέων εμφανίζονται στην πλήρη μορφή δηλ. επίθετο, όνομα, αρχικό ονόματος (π.χ. Βιταντζάκης, Νίκος Β.). Δεν καταγράφονται αρχικά τίτλων ευγενείας ή αξιωμάτων.
- Τα ονόματα των ξένων συγγραφέων γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες.
- Αν η λίστα περιέχει περισσότερα έργα του ίδιου συγγραφέα, το όνομά του γράφεται ολόκληρο την πρώτη φορά και μετά αντικαθίσταται με τρεις παύλες.
- Αν ένα έργο έχει γραφτεί από 2 συγγραφείς ο πρώτος γράφεται με αντεστραμμένη σειρά και ο δεύτερος με φυσική σειρά, π.χ. Παπαλεξανδρή, Νάνσυ και Δημήτρης Μπουραντάς.
- Αν ένα έργο έχει 3 ή περισσότερους συγγραφείς αναφέρεται μόνο ο πρώτος και προστίθεται η ένδειξη κ.ά. (et al.).
- Γράφονται με κεφαλαία όλα τα αρχικά γράμματα όλων των λέξεων των τίτλων εξαιρουμένων των άρθρων (εκτός αν η πρώτη λέξη του τίτλου ή του υπότιτλου είναι άρθρο) (π.χ. Gone with the Wind).
- Ένας τίτλος κλείνεται σε εισαγωγικά αν αναφέρεται σε πηγή που είναι τμήμα μεγαλύτερης ενότητας, π.χ. άρθρο περιοδικού, διήγημα, κεφάλαιο βιβλίου, επεισόδιο τηλεοπτικής σειράς, blog posting.
- Οι τίτλοι βιβλίων και περιοδικών γράφονται με πλάγια στοιχεία (αναφέρονται σε αυτοτελές και ανεξάρτητα έργο).
- Πίνακες/διαγράμματα/εικόνες κ.λπ. που έχουν αναφερθεί στη ροή του κειμένου περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία με αναφορά της πηγής από όπου τα ανασύραμε και ακολουθώντας τους αντίστοιχους κανόνες σύνταξης αναφοράς π.χ. για βιβλίο, άρθρο, κ.λπ. Αν έχετε αναφέρει πλήρως την πηγή προέλευσης στο σημείο που εμφανίζεται ο πίνακας ή το διάγραμμα μπορείτε να μην την αναφέρετε στις Βιβλιογραφικές Παραπομπές.
- Για τις ηλεκτρονικές πηγές, αναφέρετε διεύθυνση εντοπισμού URL παραλείποντας το τμήμα http://. Όταν υπάρχει, σημειώνεται το DOI ή ο μόνιμος σύνδεσμος (permalink).

Ενδεικτικά παραδείγματα

Έντυπα βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία, κεφάλαια βιβλίων, άλλο βιβλιακό υλικό

Έντυπο βιβλίο με 1-2 συγγραφείς	Axelrod, Robert M. <i>Η εξέλιξη της Συνεργασίας</i> . Καστανιώτης, 2000. Παπαλεξανδρή, Νάνσυ και Δημήτρης Μπουραντάς. <i>Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων</i> . Μπένος, 2003.
Έντυπο βιβλίο με 3 ή περισσότερους συγγραφείς	Davenport, Noa Z., et al. <i>Mobbing, Emotional Abuse in the American Workplace</i> . Civil Society Publishing, 1995.

Έντυπο βιβλίο με συγγραφέα συλλογικό όργανο	Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. <i>Βασικές Στατιστικές Σειρές της Κοινότητας</i> . Υπηρεσία Επιστήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1981.
Έντυπο βιβλίο με επιμελητή/ες	Duncan, Greg J. and Brooks-Gunn, Jeanne (Eds.). <i>Consequences of Growing up Poor</i> . Russell Sage Foundation, 1997.
Άρθρο ή κεφάλαιο βιβλίου με επιμελητή/ες	Bradley, Steve and Jeremy Smith. "The economics of secondary schooling." <i>International Handbook on the Economics of Education</i> , edited by Geraint Johnes and Jill Johnes, Edward Elgar, 2004, pp. 368-414.
Βιβλίο χωρίς συγγραφέα ή επιμελητή	<i>Hyper lexicon αγγλοελληνικό & ελληνοαγγλικό</i> (9 ^η έκδ.). Σταφυλίδης, 2009.
Νεώτερη έκδοση βιβλίου	Kottler, Philip. <i>Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ</i> . 12 ^η έκδ. Κλειδάριθμος, 2006.
Έντυπο βιβλίο με πρακτικά συνεδρίου	Κουράκης, Νέστωρ και Σπινέλλη, Καλλιόπη Δ. <i>Ευθανασία: ένα Ακανθώδες Ζήτημα: Πορίσματα Έρευνας και Πρακτικά Ημερίδας</i> (31.1.2007). Σάκκουλας, 2008.
Εισήγηση από δημοσιευμένα πρακτικά συνεδρίου	Κλωνάρη, Ιωάννα, κ.ά. «Η θεματική ευρετηρίαση στη Βιβλιοθήκη 2.0: η Συνάντηση του Παραδοσιακού με το Νέο.» <i>Επιστημονικές κοινότητες και βιβλιοθήκες στον κόσμο της κοινωνικής δικτύωσης και συνέργειας</i> , Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2010, σ. 255-271.
Πολύτομο έργο	<i>Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης I.F.R.S.</i> Grant Thornton, 2006. 3 τόμ.
Ηλεκτρονικό βιβλίο	Κοράκης, Γεώργιος. <i>Δασική Βοτανική</i> . Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015, <i>Αποθετήριο Κάλλιπος</i> , http://hdl.handle.net/11419/742 .
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (έντυπες πηγές)	Καζολέα-Ταβουλάρη, Παναγιώτα. <i>Η Ιστορία της Ψυχολογία στην Ελλάδα: 1830-1987</i> . Διδακτορική διατριβή. Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2001. Χρήστου, Ευμορφία. <i>Τραπεζικά Δάνεια προς Νοικοκυριά</i> . Πτυχιακή εργασία. ΤΕΙ Ηπείρου, 2010.
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (ηλεκτρονικές πηγές)	Τήκος, Ευστάθιος. <i>Η Οργάνωση, η Φύση και η Λειτουργία του Συνδικαλιστικού Φαινομένου στα Σώματα Ασφαλείας</i> . 2008. Διδακτορική διατριβή. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών, doi 10.12681/eadd/22365. Αμβροσιάδης, Θεόκλητος και Καραγωγέας, Δ. <i>Regulation of protein synthesis in the brain</i> . 2016. Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Κρήτης. E-Locus Ιδρυματικό Καταθετήριο, http://elocus.lib.uoc.gr/dlib/0/2/f/metadata-dlib-1483962997-546836-8691.tkl
Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης	<i>N. 4389/2016. Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις</i> . Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016).

Λήμμα από εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό ή λεξικό

Από έντυπη εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό	«Φερεκκύδης ο Σύριος.» <i>Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό</i> . Εκδοτική Αθηνών, 1991, τ. 9β, σ. 269.
Από έντυπο λεξικό	«Καθεστωτισμός.» <i>Χρηστικό λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας</i> . Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε., 2016, τ. 3, σ. 196.
Από ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια ή λεξικό	Chapman, Clark R. "Dwarf planet." <i>Encyclopaedia Britannica</i> . Encyclopaedia Britannica, Inc., 2015, <i>Encyclopaedia Britannica online</i> , https://www.britannica.com/topic/dwarf-planet

Περιοδικό και άρθρο περιοδικού, εφημερίδα και άρθρο εφημερίδας

Άρθρο έντυπου περιοδικού	Λακασάς, Απόστολος. «Αξιολόγηση: η Αχίλλειος Πτέρνα των ΑΕΙ.» <i>Οικονομική Επιθεώρηση</i> , τόμ. 76, αρ. 861, 2009, σ. 62-64. Defee, Clifford C. and Fugate, Brian S. "Changing Perspective of Capabilities in the Dynamic Supply Chain Area." <i>The International Journal of Logistics Management</i> , vol. 21, no. 2, 2010, pp. 180-206.
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού με DOI	Jarrett, JE. "Improving Detention in Managing Health and Medical Care with Data Analysis." <i>Business and Economics Journal</i> , vol. 7, no. 206, 2016. <i>Omicsonline</i> , doi:10.4172/2151-6219.1000206
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού χωρίς DOI	Tkalenko, Svitlana. (2013). "Financial Security of the State in Terms of Globalization Processes Escalation." <i>International Economic Policy</i> , vol. 1 no. 18, 2013, pp. 78-93. <i>Doaj</i> , doaj.org/article/1f1115b06d7c4626912fa45059bacd58
Άρθρο έντυπης εφημερίδας	Εξάρχου, Ντίνα. «Η Τέχνη κοντά στο Παιδί.» <i>Ριζοσπάστης</i> , 29 Ιαν. 1982, σ. 4.
Άρθρο ηλεκτρονικής εφημερίδας	Lawrence, Felicity. "Opinion: The Supermarket Food Gamble may by Up." <i>The Guardian</i> , 20 Feb. 2017, https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/feb/20/supermarket-food-gamble-brexite-climate-migrant

Πηγές του Διαδικτύου

Ιστοσελίδα	Valdes, Ana. "Research Finds Link between Vitamin E and Exposure to Air Pollution." <i>The University of Nottingham</i> , 2015, http://www.nottingham.ac.uk/news/pressreleases/2015/may/research-finds-link-between-vitamin-e-and-exposure-to-air-pollution.aspx Accessed 23 February 2017.
Ιστοσελίδα με συγγραφέα συλλογικό όργανο	"Annual Statement on Research Integrity to the Council". <i>The University of Nottingham</i> , 2016, http://www.nottingham.ac.uk/research/resources/documents/2015-16-uon-annual-statement-on-research-integrity-to-the-council.pdf .Accessed 23 February 2017.

Blog posting	Σαραντάκος, Νίκος. «Τραγούδια του Σαλονιού (Διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη).» <i>Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία</i> , 19 Φεβρουαρίου 2017, https://sarantakos.wordpress.com/2017/02/19/petsetidis/ . Πρόσβαση στις 23 Φεβρουαρίου 2017.
---------------------	--

Διάφορες πηγές

Ροή βίντεο (π.χ. YouTube)	Aguirre, Claudia. "What Would Happen if you didn't Sleep?" <i>TED Ed: Lessons Worth Sharing</i> , 12 November 2015, <i>YouTube</i> , https://www.youtube.com/watch?v=dqONk48I5vY
Οπτικοακουστικό υλικό (π.χ. ηχογράφηση, ταινία)	<i>The Thin Red Line</i> . Directed by Terrence Malick, Fox 2000 Pictures, 1999.
Προσωπική συνέντευξη	Λακασάς, Απόστολος. Προσωπική συνέντευξη στον συγγραφέα. 25 Ιανουαρίου 2017, Αθήνα.

3. CHICAGO REFERENCING STYLE – NOTES-BIBLIOGRAPHY SYSTEM

Στο στυλ Notes-Bibliography, όταν θέλετε να κάνετε αναφορά άμεση ή έμμεση σε κάποια πηγή, εισάγετε έναν αριθμητικό εκθέτη στη ροή του κειμένου που οδηγεί τον αναγνώστη σε μια υποσημείωση στο τέλος της σελίδας ή στο τέλος του κεφαλαίου/ενότητας ή και της εργασίας. Παράδειγμα:

...που υπήρξε ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας στην πορεία της εθνικής συνειδητοποίησής τους.⁴⁰

Υποσημείωση (footnote): Τοποθετείται στο κάτω μέρος της σελίδας και περιέχει τα πλήρη στοιχεία της πηγής: το όνομα του συγγραφέα σε φυσική σειρά, τον τίτλο του έργου με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα κάθε λέξης και με πλάγια στοιχεία, σε παρένθεση τις πληροφορίες έκδοσης και στο τέλος τον αριθμό της σελίδας. Οι τίτλοι περιοδικών ή κεφαλαίων περιέχονται σε εισαγωγικά.

40. D. Dakin, *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία, 1821-1833* (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1983), 33-35.

107. W. Shorrock, "Prelude to Empire: French Balkan Policy 1878-1881", *East European Quarterly*, XVI, 3, (1982): 345-362.

126. R.J. Crampton, "The Balkans 1909-1914", στο *British Foreign Policy under sir Edward Gray*, F.H. Hinsley (επιμ.) (Λονδίνο, 1977), 187.

Αυτή η μορφή επιτρέπει στον αναγνώστη να διαβάσει την πλήρη εγγραφή της αναφοράς χωρίς να μετακινηθεί στο τέλος της εργασίας.

Συντομευμένες υποσημειώσεις: αν ένα έργο έχει ήδη αναφερθεί αλλά πρέπει να αναφερθεί ξανά (στην ίδια ενότητα ή κεφάλαιο) μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια συντομευμένη μορφή της υποσημείωσης π.χ.

32. D. Dakin, *The unification of Greece, 1770-1923* (Λονδίνο 1972), 266-267

39. D. Dakin, *The unification...*, 266.

Παρόμοια συντόμευση γίνεται με τη χρήση του Ibid. (=όπως προηγουμένως) αν οι επόμενες αναφορές γίνονται στην ίδια σελίδα της εργασίας (ακολουθούν η μία την άλλη).

32. D. Dakin, *The unification of Greece, 1770-1923* (Λονδίνο 1972), 266-267

39. D. Dakin, *ό.π.*, 266.

Η **Βιβλιογραφία** εμφανίζεται στο τέλος της εργασίας και περιέχει όλα τα έργα που συμβουλευτήκε ο συγγραφέας προκειμένου να γράψει την εργασία ασχέτως αν εμφανίζονται με υποσημειώσεις μέσα στο κείμενο. Οι εγγραφές καταχωρούνται αλφαβητικά με το επίθετο του συγγραφέα. Αν δεν υπάρχει συγγραφέας η εγγραφή καταχωρείται με βάση την πρώτη λέξη του τίτλου. Τα ονόματα των ξένων συγγραφέων γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες.

Ενδεικτικά παραδείγματα

Έντυπα βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία, κεφάλαια βιβλίων, άλλο βιβλιακό υλικό

Έντυπο βιβλίο με 1-2 συγγραφείς	Υποσημείωση 1. Robert M. Axelrod, <i>Η εξέλιξη της Συνεργασίας</i> (Αθήνα: Καστανιώτης, 2000), 25. Σύντομη υποσημείωση 1. Axelrod, <i>Η εξέλιξη...</i>, 25. Βιβλιογραφία Axelrod, Robert M. <i>Η εξέλιξη της Συνεργασίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, 2000.
Έντυπο βιβλίο με 2-3 συγγραφείς	Υποσημείωση 2. Νάνσυ Παπαλεξανδρή και Δημήτρης Μπουραντάς, <i>Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων</i> (Αθήνα: Μπένος, 2003), 170. Σύντομη υποσημείωση 2. Παπαλεξανδρή και Μπουραντάς, <i>Διοίκηση...</i>, 170. Βιβλιογραφία Παπαλεξανδρή, Νάνσυ και Δημήτρης Μπουραντάς. <i>Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων</i>. Αθήνα: Μπένος, 2003. Σημείωση: αν υπάρχουν 3 συγγραφείς ο σύνδεσμος «και» “and” μπαίνει πριν το όνομα του τρίτου συγγραφέα.
Έντυπο βιβλίο με 4 ως 10 συγγραφείς	Υποσημείωση 1. Gilbert A. Churchill et al., <i>Sales Force Management</i> (Boston: Irwin McGraw-Hill, 2000), 187. Σύντομη υποσημείωση 1. Churchill et al., <i>Sales</i>, 187. Βιβλιογραφία Churchill, Gilbert A., Neil M. Ford, Orville C. Walker, Mark W. Johnston, and John F. Tanner. <i>Sales Force Management</i>. Boston: Irwin McGraw-Hill, 2000. Σημείωση: στην υποσημείωση αναφέρεται μόνο ο πρώτος συγγραφέας ενώ στη Βιβλιογραφία αναφέρονται όλα τα ονόματα.
Έντυπο βιβλίο με συγγραφέα συλλογικό όργανο	Υποσημείωση 1. Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, <i>Βασικές Στατιστικές Σειρές της Κοινότητας</i> (Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1981), 55. Σύντομη υποσημείωση 1. Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, <i>Βασικές Στατιστικές...</i>, 55.

	Βιβλιογραφία Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. <i>Βασικές Στατιστικές Σειρές της Κοινότητας</i>. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επιστήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1981.
Έντυπο βιβλίο με επιμελητή/ες	Υποσημείωση 1. Greg J. Duncan and Brooks-Gunn, Jeanne, eds., <i>Consequences of Growing up Poor</i> (New York: Russell Sage Foundation, 1997), 160. Σύντομη υποσημείωση 1. Greg J. Duncan and Brooks-Gunn, Jeanne, eds., <i>Consequences...</i>, 160. Βιβλιογραφία Duncan, Greg J. and Jeanne Brooks-Gunn, Eds. <i>Consequences of Growing up Poor</i>. New York: Russell Sage Foundation, 1997.
Άρθρο ή κεφάλαιο βιβλίου με επιμελητή/ές	Υποσημείωση 1. Steve Bradley and Jeremy Smith, "The economics of secondary schooling," In <i>International Handbook on the Economics of Education</i>, ed. Geraint Johnes and Jill Johnes (Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2004, 451. Σύντομη υποσημείωση 1. Brandley and Smith, "The economics...", 451. Βιβλιογραφία Bradley, Steve and Jeremy Smith. "The economics of secondary schooling." In <i>International Handbook on the Economics of Education</i>, edited by Geraint Johnes and Jill Johnes. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2004.
Βιβλίο χωρίς συγγραφέα ή επιμελητή	Υποσημείωση 1. <i>Hyper lexicon αγγλοελληνικό & ελληνοαγγλικό</i>, 9^η έκδ. (Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2009), 404. Σύντομη υποσημείωση 1. <i>Hyper lexicon</i>, 404. Βιβλιογραφία <i>Hyper lexicon αγγλοελληνικό & ελληνοαγγλικό</i>. 9^η έκδ. Αθήνα: Σταφυλίδης, 2009.
Νεώτερη έκδοση βιβλίου	Υποσημείωση 1. Philip Kottler, <i>Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ</i>, 12^η έκδ. (Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2006), 193. Σύντομη υποσημείωση 2. Kottler, <i>Μάρκετινγκ</i>, 193. Βιβλιογραφία Kottler, Philip. <i>Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ</i>. 12^η έκδ. (Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2006.
Ηλεκτρονικό βιβλίο	Υποσημείωση 1. Κοράκης Γεώργιος, <i>Δασική Βοτανική</i>, (Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015), 193,

	http://hdl.handle.net/11419/742. Σύντομη υποσημείωση 2. Κοράκης, <i>Δασική Βοτανική</i>, 193. Βιβλιογραφία Κοράκης, Γεώργιος. <i>Δασική Βοτανική</i>. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015. http://hdl.handle.net/11419/742.
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (ηλεκτρονικές πηγές)	Υποσημείωση 1. Ευστάθιος Τήκος, «Η Οργάνωση, η Φύση και η Λειτουργία του Συνδικαλιστικού Φαινομένου στα Σώματα Ασφαλείας.» (Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2008), 55, doi 10.12681/eadd/22365. Σύντομη υποσημείωση 1. Τήκος, «<i>Η Οργάνωση, η Φύση...</i>» Βιβλιογραφία Τήκος, Ευστάθιος. «Η Οργάνωση, η Φύση και η Λειτουργία του Συνδικαλιστικού Φαινομένου στα Σώματα Ασφαλείας.» Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2008. doi 10.12681/eadd/22365.
Πίνακες, Διαγράμματα, Εικόνες	Σημείωση: Η αρίθμηση των πινάκων κ.λπ. γίνεται με αραβικούς αριθμούς και αναφέρονται στη ροή του κειμένου με αυτούς π.χ. ...όπως φαίνεται στον Πίνακα 1¹⁵... Υποσημείωση 15. George. Cavanaugh, "The Ethics of Organizational Politics." <i>Academy of Management Journal</i>, 6 (1981), 363-374 Σύντομη υποσημείωση 15. Cavanaugh, 363-374, πίνακας 1. Βιβλιογραφία Cavanaugh, George, "The Ethics of Organizational Politics." <i>Academy of Management Journal</i>, 6 (1981). Σημείωση: οι πληροφορίες για την πηγή τοποθετούνται κάτω από τον πίνακα/διάγραμμα, κ.λπ. ή σε Υποσημείωση. Σημείωση: Στη Βιβλιογραφία ακολουθούμε τους κανόνες αναγραφής ανάλογα με το είδος του τεκμηρίου από όπου προέρχεται ο πίνακας/διάγραμμα κ.λπ.
Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης	Υποσημείωση 1. ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016, 23. Βιβλιογραφία Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Ν. 4389/2016. Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016).

Λήμμα από εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό ή λεξικό

Από έντυπη εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό, λεξικό	Υποσημείωση 1. Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό, τ. 9β «Φερεκκύδης ο Σύριος.», 269. Βιβλιογραφία Στο στυλ Harvard οι αναφορές σε γνωστές εγκυκλοπαίδειες και λεξικά δεν αναφέρονται στη λίστα Βιβλιογραφικών Αναφορών.
Από ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια ή λεξικό	Υποσημείωση 1. <i>Encyclopaedia Britannica</i>, “Dwarf planet” by Clark R. Chapman. (<i>Encyclopaedia Britannica</i>, 2015), accessed 28 February 2017, https://www.britannica.com/topic/dwarf-planet Σύντομη υποσημείωση 1. <i>Encyclopaedia Britannica</i>, “Dwarf planet.” Βιβλιογραφία 1. Chapman, Clark R. “Dwarf planet.” In <i>Encyclopaedia Britannica online</i>. Encyclopaedia Britannica, Inc., 2015. Accessed February 2017 28, 2017 https://www.britannica.com/topic/dwarf-planet

Άρθρα περιοδικών και εφημερίδων

Άρθρο έντυπου περιοδικού	Υποσημείωση 1. Απόστολος Λακασάς, «Αξιολόγηση: η Αχίλλειος Πτέρνα των ΑΕΙ.» <i>Οικονομική Επιθεώρηση</i>, 76, αρ. 861, (2009): 62-64. Σύντομη υποσημείωση 1. Λακασάς, «Αξιολόγηση» 62-64. Βιβλιογραφία 1. Λακασάς, Απόστολος. «Αξιολόγηση: η Αχίλλειος Πτέρνα των ΑΕΙ.» <i>Οικονομική Επιθεώρηση</i>, 76, αρ. 861, (2009).
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού με DOI	Υποσημείωση 2. JE Jarrett, “Improving Detention in Managing Health and Medical Care with Data Analysis” <i>Business and Economics Journal</i>, 7, no. 206, (2016), doi:10.4172/2151-6219.1000206 Σύντομη υποσημείωση 2. Jarrett, “Improving Detention” Βιβλιογραφία Jarrett, JE. “Improving Detention in Managing Health and Medical Care with Data Analysis.” <i>Business and Economics Journal</i>, 7, no. 206, (2016), doi:10.4172/2151-6219.1000206
Άρθρο έντυπης εφημερίδας	Υποσημείωση 3. Ντίνα Εξάρχου, «Η τέχνη κοντά στο παιδί», <i>Ριζοσπάστης</i>, 29 Ιαν. 1982, 4. Σύντομη υποσημείωση 4. Εξάρχου «Η τέχνη κοντά στο παιδί», 4

Βιβλιογραφία

Εξάρχου, Ντίνα, «Η τέχνη κοντά στο παιδί» *Ριζοσπάστης*, 29 Ιαν. 1982.

Πηγές του Διαδικτύου

Ιστοσελίδα	Υποσημείωση 1. Ana Valdes, “Research Finds Link between Vitamin E and Exposure to Air Pollution”, <i>The University of Nottingham</i>, 2015, http://www.nottingham.ac.uk/news/pressreleases/2015/may/research-finds-link-between-vitamin-e-and-exposure-to-air-pollution.aspx Accessed 23 February 2017. Βιβλιογραφία Valdes, Ana. “Research Finds Link between Vitamin E and Exposure to Air Pollution.” <i>The University of Nottingham</i> , 2015, http://www.nottingham.ac.uk/news/pressreleases/2015/may/research-finds-link-between-vitamin-e-and-exposure-to-air-pollution.aspx Accessed 23 February 2017.
Blog posting	Υποσημείωση 1. Νίκος Σαραντάκος , «Τραγούδια του Σαλονιού (Διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη)», <i>Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία</i> (blog), 19 Φεβρουαρίου 2017. https://sarantakos.wordpress.com/2017/02/19/petsetidis/ Βιβλιογραφία Σαραντάκος, Νίκος. «Τραγούδια του Σαλονιού (Διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη).» <i>Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία</i> (blog), 19 Φεβρουαρίου 2017, https://sarantakos.wordpress.com/2017/02/19/petsetidis/ . Πρόσβαση στις 23 Φεβρουαρίου 2017.

4. HARVARD

Το στυλ Harvard απαιτεί την αναφορά μιας πηγής σε 2 σημεία:

3. Στο σώμα της εργασίας με τη χρήση Παρενθεντικών Αναφορών (in-text referencing) της μορφής «Συγγραφέας – Έτος έκδοσης». Αυτές οι αναφορές είναι απαραίτητες όταν παραθέτουμε αυτούσια τα λόγια άλλου συγγραφέα ή παραφράζουμε τις ιδέες του.
4. Στο τέλος της εργασίας με τη μορφή Βιβλιογραφικών Παραπομπών (Reference List) που περιλαμβάνει όλες τις πηγές που έχουν αναφερθεί στο σώμα της εργασίας με παρενθεντικές αναφορές. Η λίστα των Βιβλιογραφικών Παραπομπών περιέχει εγγραφές σε αλφαβητική σειρά με το όνομα του συγγραφέα (ή την πρώτη λέξη του τίτλου αν δεν υπάρχει συγγραφέας). Το στυλ Harvard εμφανίζεται με διάφορες υλοποιήσεις κυρίως σε σχέση με την εμφάνιση (π.χ. σημεία στίξης) αλλά όποια υλοποίηση επιλέξετε πρέπει να την εφαρμόσετε με συνέπεια σε όλη την εργασία και σε όλες τις εγγραφές.

Γενικά για τις Παρενθεντικές Αναφορές (in-text citations): κάθε έργο οποιουδήποτε είδους από το οποίο αντλήσατε ιδέες, θεωρίες, συμπεράσματα, ευρήματα και τα οποία αναφέρετε αυτολεξεί ή μέσω παράφρασης, πρέπει να αναφερθεί με Παρενθεντική Αναφορά στη ροή του κειμένου σας. Η μορφή της είναι γενικά «Συγγραφέας - Έτος έκδοσης» ώστε να μπορεί ο αναγνώστης να εντοπίσει την αναφορά στο έργο και το έργο στη λίστα των Βιβλιογραφικών Παραπομπών στο τέλος της εργασίας. Παραδείγματα:

- Όταν ο συγγραφέας δεν αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, αναφέρετε εντός παρένθεσης μαζί με τη χρονολογία έκδοσης :
 - ...υπάρχει αλληλεξάρτηση μεταξύ των μερών για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και είναι ανοιχτά προς το περιβάλλον, αλλά και μεταξύ τους (Miller, 2006.)
- Όταν ο συγγραφέας αναφέρεται στη ροή του κειμένου και παραφράζουμε τις ιδέες του, εντός της παρένθεσης υπάρχει μόνο η χρονολογία έκδοσης:
 - ...Ο Williams (1993) θεωρεί ότι η κουλτούρα, προκειμένου να μετρηθεί,...
- Αν χρησιμοποιούμε αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα εντός παρένθεσης, προστίθεται και η σελίδα που εντοπίσαμε το απόσπασμα:
 - ...όπως ο ορισμός του Jensen (1972, σ. 35), «νοημοσύνη είναι η ικανότητα αφαιρετικής σκέψης και λύσης προβλημάτων,...
 - ...Όπως παρατηρεί ο DeGeus (2002): «Σε μια ζωντανή εταιρεία η συνοχή ...η διαφοροποίηση έχει μεγάλη αξία» (σ. 124).
- Αν το όνομα του συγγραφέα έχει αναφερθεί ξανά στην ίδια παράγραφο δεν χρειάζεται επανάληψη της χρονολογίας:
 - ...όπως ο ορισμός του Jensen (1972, 35), «νοημοσύνη είναι ...Ο Jensen τόνισε επίσης πως...
- Για έργο με δύο ή τρεις συγγραφείς:
 - ...μέσα απ' την ακριβή αξιολόγησή της και την επιλογή των κατάλληλων για την περίπτωση συμπεριφορών (Buchanan and Badham, 1999).
 - ...Οι Ulrich and Brockbank (2005) θεωρούν ότι για την αξιοποίηση του διανοητικού κεφαλαίου...
- Για έργο με περισσότερους από τέσσερις συγγραφείς, χρησιμοποιήστε τα αρχικά κ.ά. (et al.):
 - ...και συσχετίζεται θετικά με την επαγγελματική του εξέλιξη (Judge et al., 1995). [
- Αν ένας συγγραφέας αναφέρεται με περισσότερα από ένα έργα που έχουν εκδοθεί το ίδιο έτος, αυτό σημειώνεται με ένα πεζό γράμμα:
 - ...Ο Le Bon (1895a) στο κλασικό βιβλίου του *Η Ψυχολογία του όχλου* εμπλούτισε...
- Για αναφορά σε περισσότερα από ένα έργα στο ίδιο σημείο :
 - ...ένα φαινόμενο που περιγράφηκε ως «γυάλινη οροφή» (glass ceiling) (Davidson & Cooper, 1992; Adler, 1993; Petraki-Kottis, 1996).

- Για αναφορά σε έργο με συγγραφέα συλλογικό όργανο μπορεί αν αναφερθεί η πλήρης ονομασία ή η συντομογραφία του οργάνου, εφόσον είναι γνωστή και έχει ήδη αναφερθεί:
 - ο ...Ο εργασιακός εκφοβισμός ορίζεται ως «η συστηματική, επώδυνη, διαπροσωπική κακομεταχείριση ενός ατόμου από έναν εκφοβιστή» (The Workplace Bullying & Trauma Institute, 1998).
 - ο More recently the International Monetary Fund (2007) has issues guidelines...The present poverty analysis (IMF, 2009) thus selects income as a monetary indicator of poverty, primarily because it is a well-developed module in the EU-SILC (2004) survey (Eurostat, 2005).
- Αν περιλαμβάνετε στην εργασία σας εικόνες, πίνακες, διαγράμματα, αναφέρετε εντός παρένθεσης το όνομα του συγγραφέα/δημιουργού και την ημερομηνία έκδοσης/δημιουργίας της πηγής. Αυτή η αναφορά πρέπει να υπάρχει και κάτω από τον πίνακα/διάγραμμα/εικόνα και στη ροή του κειμένου ανάλογα με την αναφορά:
 - ο Εικόνα 1: RMIT Buildings-Brunswick Campus (Margund Sallowsky 2006). [η αναφορά κάτω από την εικόνα].
 - ο ...η εικόνα 1 (Margund Sallowsky 2006) αποδεικνύει ότι... [η αναφορά εντός κειμένου].
- Για αναφορά σε πληροφορίες από ιστοσελίδες είναι απαραίτητη η αναφορά της συγγραφικής υπευθυνότητας (π.χ. συλλογικό όργανο) και της χρονολογίας (π.χ. copyright σελίδας)
 - ο (BBC, 2016) ...

Γενικά για τις Βιβλιογραφικές Παραπομπές (Reference List/References): Ο σκοπός τους είναι να επιτρέψουν στον αναγνώστη να βρει τα πλήρη στοιχεία των αναφορών εντός κειμένου ώστε να εντοπίσει τα αναφερόμενα έργα. Για αυτό το λόγο οι εγγραφές πρέπει να πλήρεις και ακριβείς. Γενικές παρατηρήσεις:

- Οι Βιβλιογραφικές Παραπομπές ξεκινούν σε ξεχωριστή σελίδα στο τέλος της εργασίας που φέρει τον τίτλο «Βιβλιογραφικές Παραπομπές».
- Όλες οι εγγραφές ταξιθετούνται αλφαβητικά με το επίθετο του συγγραφέα (ή του επιμελητή) ή με την πρώτη λέξη του τίτλου (για έργα χωρίς συγγραφέα).
- Τα ονόματα των συγγραφέων εμφανίζονται σε συντομευμένη μορφή δηλ. επίθετο, αρχικά ονομάτων (π.χ. Βιτανζτάκης, Ν.Β.). Δεν καταγράφονται αρχικά τίτλων ευγενείας ή αξιωματών.
- Τα ονόματα των ξένων συγγραφέων γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες.
- Όλοι οι συγγραφείς ενός έργου εμφανίζονται σε μια εγγραφή (ενώ στην παρενθετική αναφορά για περισσότερους από τέσσερις υπάρχει η ένδειξη et al.).
- Οι τίτλοι βιβλίων και περιοδικών γράφονται με πλάγια στοιχεία (αναφέρονται σε αυτοτελές και ανεξάρτητο έργο).
- Για τις ηλεκτρονικές πηγές αναφέρεται διεύθυνση εντοπισμού URL ή το DOI και η σημείωση της ημερομηνίας πρόσβασης.

Ενδεικτικά παραδείγματα

Έντυπα βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία, κεφάλαια βιβλίων, άλλο βιβλιακό υλικό

Έντυπο βιβλίο με 1 συγγραφέα	Axelrod, R.M., 2000. <i>Η εξέλιξη της Συνεργασίας</i> . Αθήνα: Καστανιώτης.
Έντυπο βιβλίο με 2 συγγραφείς	Παπαλεξανδρή, Ν. & Μπουραντάς, Δ., 2003. <i>Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων</i> . Αθήνα: Μπένος.
Έντυπο βιβλίο με 3 ή περισσότερους συγγραφείς	Davenport, N.Z., Schwartz, R.D. & Elliott, G.P., 1995. <i>Mobbing, emotional abuse in the American workplace</i> . Ames, IA: Civil Society Publishing..
Έντυπο βιβλίο με συγγραφέα συλλογικό όργανο	Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1981. <i>Βασικές Στατιστικές Σειρές της Κοινότητας</i> . Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επιστήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Έντυπο βιβλίο με επιμελητή/ες	Duncan, G.J. and Brooks-Gunn, J. (Eds.), 1997. <i>Consequences of Growing up Poor</i> . New York, NY: Russell Sage Foundation.
Άρθρο ή κεφάλαιο βιβλίου με επιμελητή/ες	Bradley, S. and Smith, J., 2004. The economics of secondary schooling. In: G. Johnes and J. Johnes, eds. 2004. <i>International Handbook on the Economics of Education</i> . Cheltenham, UK: Edward Elgar. pp. 368-414.
Βιβλίο χωρίς συγγραφέα ή επιμελητή	<i>Hyper lexicon αγγλοελληνικό & ελληνοαγγλικό</i> , 2009. 9 ^η έκδ. Αθήνα: Σταφυλίδης.
Νεώτερη έκδοση βιβλίου	Kottler, P., 2006. <i>Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ</i> . 12 ^η έκδ. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
Έντυπο βιβλίο με πρακτικά συνεδρίου	Κουράκης, Ν. και Σπινέλλη, Κ.Δ., 2008. <i>Ευθανασία: ένα Ακανθώδες Ζήτημα: Πορίσματα Έρευνας και Πρακτικά Ημερίδας</i> (31.1.2007). Αθήνα: Σάκκουλας.
Εισήγηση από δημοσιευμένα πρακτικά συνεδρίου	Κλωνάρη, Ι., Κακάλη, Κ. και Σπυροπούλου, Κ., 2010. Η θεματική ευρετηρίαση στη Βιβλιοθήκη 2.0: η συνάντηση του παραδοσιακού με το νέο. Σε: <i>Επιστημονικές κοινότητες και βιβλιοθήκες στον κόσμο της κοινωνικής δικτύωσης και συνέργειας</i> . Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.
Ηλεκτρονικό βιβλίο	Κοράκης, Γ., 2015. <i>Δασική Βοτανική</i> . [e-book]. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <i>Αποθετήριο Κάλλιπος</i> , < http://hdl.handle.net/11419/742 > [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (έντυπες πηγές)	Καζολέα-Ταβουλάρη, Π., 2001. <i>Η Ιστορία της Ψυχολογία στην Ελλάδα: 1830-1987</i> . Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Χρήστου, Ε., 2010. <i>Τραπεζικά Δάνεια προς Νοικοκυριά</i> . Πτυχιακή εργασία, ΤΕΙ Ηπείρου.
Διατριβή, μεταπτυχιακή εργασία, πτυχιακή εργασία (ηλεκτρονικές πηγές)	Τήκος, Ε., 2008. <i>Η Οργάνωση, η Φύση και η Λειτουργία του Συνδικαλιστικού Φαινομένου στα Σώματα Ασφαλείας</i> . 2008. Διδακτορική διατριβή. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Διαθέσιμο στο: doi 10.12681/eadd/22365 [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017]. Αμβροσιάδης, Θ. και Καραγωγέας, Δ., 2016. <i>Regulation of protein synthesis in the brain</i> . Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Κρήτης. Διαθέσιμο στο: < http://elocus.lib.uoc.gr/dlib/0/2/f/metadata-dlib-1483962997-546836-8691.tkl > [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].
Εικόνες, πίνακες, διαγράμματα	Melbourne Water 2012. <i>Weekly water report 5 January 2012: Chart view Daily residential water use in Melbourne</i> , Melbourne Water, Victoria. Διαθέσιμο στο < http://www.melbournewater.com.au/waterdata/waterstorages/Weekly-water-update/Pages/Weekly-water-update-archive.aspx > [Πρόσβαση στις 8 Μαρτίου 2017].
Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης	N. 4389/2016. <i>Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις</i> . Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016).

Λήμμα από εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό ή λεξικό

Από έντυπη εγκυκλοπαίδεια, εγκυκλοπαιδικό λεξικό	«Φερεκκύδης ο Σύριος» 1991. <i>Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό</i> . Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
Από έντυπο λεξικό	«Καθεστωτισμός» 2016. Σε Χ. Χαραλαμπάκης (επιμ.), <i>Χρηστικό λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας</i> . Αθήνα: Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.
Από ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια ή λεξικό	Charman, C.R., 2015. <i>Dwarf planet</i> . Σε <i>Encyclopaedia Britannica online</i> . Διαθέσιμο στο < https://www.britannica.com/topic/dwarf-planet > [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].

Περιοδικό και άρθρο περιοδικού, εφημερίδα και άρθρο εφημερίδας

Άρθρο έντυπου περιοδικού	Λακασάς, Α., 2009. Αξιολόγηση: η αχίλλειος πτέρνα των ΑΕΙ. <i>Οικονομική Επιθεώρηση</i> , 76 (861), σ. 62-64. Defee, C.C. & Fugate, B.S., 2010. Changing perspective of capabilities in the dynamic supply chain area. <i>The International Journal of Logistics Management</i> , 21 (2), pp. 180-206.
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού με DOI	Jarrett, J.E., 2016. Improving detention in managing health and medical care with data analysis. <i>Business and Economics Journal</i> , [e-journal] 7 (206). doi:10.4172/2151-6219.1000206
Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού χωρίς DOI	Tkalenko, S., 2013. Financial security of the state in terms of globalization processes escalation. <i>International Economic Policy</i> , [e-journal] 1 (18), pp. 78-93. Διαθέσιμο στο: https://doaj.org/article/1f1115b06d7c4626912fa45059bacd58 [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].
Άρθρο έντυπης εφημερίδας	Εξάρχου, Ν., 1982. Η τέχνη κοντά στο παιδί. <i>Ριζοσπάστης</i> , 29 Ιαν. σ. 4.
Άρθρο ηλεκτρονικής εφημερίδας	Lawrence, F., 2017. Opinion: The supermarket food gamble may be up. <i>The Guardian</i> , [online] 20 February. Available at: https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/feb/20/supermarket-food-gamble-brexite-climate-migrant [Accessed on 28 February 2017].

Πηγές του Διαδικτύου

Ιστοσελίδα	Valdes, A., 2015. <i>Research finds link between vitamin E and exposure to air pollution</i> . [online] Available at: http://www.nottingham.ac.uk/news/pressreleases/2015/may/research-finds-link-between-vitamin-e-and-exposure-to-air-pollution.aspx [Accessed on 28 February 2017].
Ιστοσελίδα με συγγραφέα συλλογικό όργανο	The University of Nottingham, 2016. <i>Annual Statement on Research Integrity to the Council</i> . [online] Available at: http://www.nottingham.ac.uk/research/resources/documents/2015-16-uon-annual-statement-on-research-integrity-to-the-council.pdf [Accessed on 28 February 2017].

	on 28 February 2017].
Blog posting	Σαραντάκος, Ν., 2017. Τραγούδια του σαλονιού (διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη). <i>Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία</i> , [blog] 19 Φεβρουαρίου. Διαθέσιμο στο: https://sarantakos.wordpress.com/2017/02/19/petsetidis/ [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].

Διάφορες πηγές

Ροή βίντεο (YouTube)	Aguirre, C., 2015. <i>What would happen if you didn't sleep?</i> [video online] Available at: https://www.youtube.com/watch?v=dqONk48l5vY [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].
Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης	Ν. 4389/2016. <i>Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις</i> . Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 94/Α/27-5-2016).
Οπτικοακουστικό υλικό (π.χ. ηχογράφηση, ταινία)	<i>The thin red line</i> , 1999. Directed by Terence Malick. United States: Fox 2000 Pictures.
Προσωπική συνέντευξη	Η αναφορά για μια προσωπική συνέντευξη γίνεται στη ροή του κειμένου και σε Παράρτημα όπου έχει τη μορφή 'Όνομα συνεντευξιαζόμενου. Έτος συνέντευξης. Τίτλος συνέντευξης. [είδος μέσου/μορφή] Τόπος συνέντευξης και ακριβής ημερομηνία. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο (απομαγνητοφώνηση).
Δημοσιευμένη συνέντευξη	Φωσκόλου, Ο., 2017. <i>Στην Κοιλιά του «Κήτους» της Ούρσουλας Φωσκόλου</i> . Συνέντευξη στην Γ. Αναστασοπούλου. Διαθέσιμο στο: https://goo.gl/9gFgze [Πρόσβαση στις 28 Φεβρουαρίου 2017].